

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Gazdasági és társadalmi hetilap.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 3 ft. Félévre 1 ft. 50 kr. Egyenlő 10 kr.
Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadóhivataltól
(Grünbaum Márk könyvnyomdája) intézendők.

Szerkesztő: A muraszombati gazd. lírok-egylet.
Kiadó lapkiadója: **Grünbaum Márk.**
A szerkesztőségi felelős: **HORVÁTH GYÖRGY.**

Kéziratok, levelek a egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez küldendők.
Hirdetési díj: 1 hasábnos petitsora egyenes hirdetésnél 10 kr. többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr.
Nyiteltér petitsora 25 kr.

A vérsavó tudományos szempontból.

Intelligenciánk rohamos fejlődésére vall, hogy immár hazánkban a közegészségügyi kérdések iránt is megvan az általános érdeklődés. Még egy évtizeddel ezelőtt nem lehetett a vidéknek olyan merész szerkesztője, a ki annak a kockáztatása nélkül, hogy cikkét egyetlen olvasó se méltassa figyelmére, — ki merete volna adni az oly czimű cikket, minőt mi most írunk.

Ma már nem kell attól félnünk, hogy ez a cikk olvasókat nem talál, mert ellenkezőleg a dolog úgy áll, hogy a közönség minden vonalon lázas érdeklődéssel viseltetik a szerum-oltások iránt és fájdalom, bizonyos veszélyes optimisztikus vélemény foglalt tért.

Mielőtt e kérdésben néhány szót, a melyet helyzetünkben, mikor nálunk a gyermekgyilkos kór is evidens, szikésesnek látunk elmondani, előbb bemutatunk egy kiváló orvosi véleményt, azt, melyet Thim József járás-orvos Bácsmegey alispánja elé terjesztet, az ő vélekedései a következők: A vérsavóról ma még végleges ítéletet mondani nem lehet, de nem is szabad. A tulságos örömyilvánítás ép oly helytelen, mint a székszejs. A szerum-kérés megoldva nincs és minden jel arra mutat, hogy években át napirenden lesz. Klinikai vizsgálatokat kell bevárnunk,

mert a szerum tudományos értékét csak ez döntheti meg, a magánygyakorlat eseteit számbavenni abszolote nem lehet. A szerum használatát mindazonáltal a nevezett kiváló gyermekgyógyász engedélyezhetőnek találja, mert a szerum a szervezetre egyáltalán nem káros, tehát ha nem használ, nem is árt. Másodszor használni lehet, mert a difteritiszel egy is tehetetlen az orvosi tudomány. Difteritiszes beteg gyógyításáról orvos nem beszél, csak az aki humbug. Virchow, a híres berlini tanár véleménye a szerumról egyébként az, hogy a difteritis elleni tehetetlenségünk és a szerum ártalmatlansága erkölcsi kötelesség, hogy a magánygyakorlatban már most alkalmazzuk, még mielőtt véglegesen döntöttek volna. Hatóságí intézkedés szükséges az esetleges visszaélések megakadályozása tekintetében.

Lehet, hogy a szerum mint orvszer nem fogja beváltani a hozzákötött várakozásokat; ám mint közegészségügyi szer a difteritis megakadályozására, ott ahol föl nem lépett, biztosítottak látszott. És jóllehet a difteritis elleni szer nagyon drága, — mert egy difteritiszes beteg orvoslásához 12—20 forint ára anyag kell, a védőoltásra elég 2 ft. ára és egyszeri beoltás 14 napra veszélytelené, immunissá teszi a gyermeket.

Ott, a hol a járvány vehemensen lépett föl, ott a szülők bizonynyal nem fogják sajnálni az egyszeri beoltást, akár a többszörit sem. És a tudós orvos ajánlja is, hogy már most a próbáoltások megejtessenek; ott pedig, ahol a vérsavóval a betegség ellen küzdenek, statisztikai jegyzetek történének, valamint kiváló figyelem történjék a tekintetben is, hogy a difteritiszes gyermek nemcsak betegsége idejére, hanem azontal is elkülönítessék, mert a gyógyult difteritiszes beteg két hétig magában hordja a betegség csiráit.

Ezekben foglaltuk össze az orvosi előterjesztést. — Most pedig jöjjenek a saját észrevételeink.

Megyénkben is javában folyik a szerummal való oltás. Az orvosok jelentései szerint j. lentékeny sikerekkel; — de az is bizonyos, hogy oly drága szer, mint a szerum nem is igen van a patikában. Hát mi nem ismerjük a szerum vegyi összetételeit, de mégis hallatlanok találjuk, hogy 50 cm³ szerum 20 ft. legyen.

A mint mi tudjuk, a höchsti gyár monopolizálja ez orvszer gyártását. Miért?

Nem lehetne azt nemzetközi egyezményen vagy milyen célra vezető eljárással biztosítani, hogy a vérsavó nálunk is előállíttassék? Annál inkább,

A legszebb könyv.

Szívem egész melegével köszöntöm az A h-naeumot, a legszebb könyvét minden könyvek között; a magyar nemzet történetének könyvét. Még csak az alapföld látom, de a szívet azt sugja, hogy a magyar nemzet ezer éves életének ez az olombetűkből ántött szobor lézen legszebb, legbecsebb, legmaradandóbb emléke.

Alig egy év választ el a nemzet ezer éves ünnepeit s érhető igazolommal nézünk a nagy napok elő, mikor jönnek az idegenek a világ minden tájáról s jó és rossz akaratú kritizálják h-naeumunkat, alkalmi alkotásainkat s nagy a valószínűség, hogy az idegen épp avokat az alkotásokat nem vezi észre, vagy ha észerevisi is, nyelvünk nem ismerése miatt nem méltányolhatja, a mik nekünk a legszebbek, a legbecsebbek.

Ám a magyar tudós és író elő sorban nemzetünk dolgozik, s nem az a kérdés itt, hogy mit szól hozzá a külföld, hanem mit szólnak hozzá mi. Nekünk kell észre venniük s érdemük szerint megbecsülnünk azokat, melyeket a magyar génituzól megiheltt. Elmék és szívek teremtenek nekünk. A hazai örömeivel látom, hogy nemzetünk jobbjai mintegy nemis versenyre kelnek, mindenki saját lelkének és szívének becsé: tartalmaiból a legbecsebbt ajánlja föl a nemzetnek; im, lásd nemzet t. ámpiló nemzet, ezt hoztam neked, fo-

gadd el, S mint a toll embere, nem rejthetem el abbéli örömet, hogy a nemzet ezer éves ünnepe a toll teremtő a legszebb emlékműveket. Látom, hogy a ridég feletti szellemmel rádot emberek, biadhatatlan nagy kockázattal, csaknem bizonyos veszéllyel járó munkák kiadására vállalkoznak, oly munkákra, hogy láttukra önkénytelen ez az első kérdésük: ha a tek. tudós akadémia? Mit csinál az akadémia?

Iu. e hazában nemzedék nemzedék után nő fel többi-kevesé silány, lélek nélkül való historiai tankönyvek s a művelt magyar ember, ha kellő alpassággal, meg akar ismerkedni nemzetének a történetével, mindjárt fel is esaphat történetbúvárnak népszerűbb nyelven: könyvmolyoknak, mert a magyar nemzetnek van története, de ennek a történetnek nincs egy nemzethez méltó történetknyve; egy csomó anyag, mit fáradhatatlan búvárok napvilágra hoztak s mindjárt el is temettek tudományos folyóiratokban, egynehány korszaknak a története, de az egész, az első esztendőől mostanig szóló, kritikával írott könyv nincs.

Most lesz. A legkiválóbb történetírók írják, mind akadémikusok, ha nem családóm; áll a díszes sor egyik szelén az ország hercegprímása, a másik szelén a nemzet legnagyobb költője, de a könyvet nem az akadémia adja ki, hanem az Athenaeum.

A magyar irodalom története tankönyvekre van összeugorítva. A művelt magyar ember szeretne többet tudni irodalmának történetéből, mint a mennyi két gymnázialis osztályra szűken ki van mérve. Szeretne nek egy nagy, teljes, megbízható könyvet tudósoktól, a kik írók is egy sze-

mélyben. És jön az Athenaeum s ezt is elirajta a tek. tudós akadémia elől.

Az sem volna utolsó, mondják némelyek, ha a magyar közönség együtt látná azt a tenger kincsét, mit a magyar nép költő tehetsége ezer év alatt pazarul színhintett. Ez igazán az akadémia-nak való volna. És jön megint az Athenaeum s ezt is elszedi az akadémia elől.

Nem veszik önk észre a szellemi kapcsolatot a három nagy nemzeti mű között? A nemzet története egyfelől, a nemzet irodalmának története másfelől s e kettő közt a nemcsak harozza és munkára, de dalra, mósemondásra termett nép az ő gazdag kincsesházával.

Nem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy mind e műveket az Athenaeum a nemzet ezer éves ünnepe adja át a nemzetnek ugyan, de az idő, melyben i dicsegetes munkát végzi, áldatlan egy idő, telve közönyvel a mult emlékei iránt; hogy maguk az írók szent borzalommal fordulnak el a multtól, az idegessé, a szenzáció hajhászata kezd dominálni irodalmunkban s e komoly, a nemzeti szellem ápolására hivatott könyveknek gyérülni kell a közönsége. Irodalmunk a klasszikusok kezéből jóformán minden átmenet nélkül került a külföldieskedő íróknek kezébe, a kiket nem érdekel a magyar nemzet története, nem az irodalma, nem érdekel magukon kívül semmi.

De nem: a nemzeti szellem még mindig erősebb a nemzet zömbén, hogy meg kellene ítélnünk a kozmopolitai áramlatoktól, hogy tartanunk kellene a nemzetfeletti közöposztályi érékeltenné válásától mind aziránt, a miből az igaz, a hamisítatlan magyar szellem nyilatkozik. A magyar

mert az a tisztelt gyár revolvereskedik. Azt kívánja, hogy 25 dekagramm szerummal együtt a rendelő antyprinit is tőle vásároljon. Nem is olyan bolond gondolat a német sógortól.

Tehát: a német egységesség ellen a magyar hatóságoknak megvédeni. Az lehetetlen, hogy e szer oly drága maradjon.

Az egészségügyi szerek szabadalmazni embertelenség, vagy ha erre is vehető patent, ám tessék az államnak a gyártás jogát magához váltani. Áldásos dolgot fog végezni.

És számítnak rá, hogy meg is teszi. A közönség pedig ne nagyon bizzik, mert egy keserű tapasztalatunk máris van a Kochinról.

Vajha a szerum mása ne legyen!

A testamentom.

Fontos tárgy az, a melyet e cikkben le akarok írni.

Fontos azért, mert sok boldogságnak lehet a kútjeje fontos, mert meg az emberek tudatában, mindenki érzi, mindenki hiszi, de még senki sem írta le, senki sem terjesztette országvilágra, hogy hallgassa meg minden ember, kinek van szíve és lelke és aki igazán óhajtja lelki boldogságát, üdvösségét. Vajha szerény cikkben eljutna az ország minden zugába, vajha elolvánna azt minden ember s lelkebe vésné tartalmát, Istenem, de sok áldás fog abból fakadni, sok-sok magyarrá, sok-sok emberre.

A vagyonyjütes ember természetünkben fekszik. A gondos és takarékos ember csak a leg-szükségesebb kiadásokra fogja pénzt költeni, jóvedelmének egyik részét pedig arra az időre teszi félre, a mikor már megöregede, testileg lelkileg meggyöngyölve munkakeptelené lesz. Ez helyes cselekedet. Nemes gondolkodás a családapától, ha vagyont gyűjt, hogy esetleg bekövetkező halála után családja ne legyen kitéve a nyomor veszedelmének. — De ezetlen eljárás az, ha valaki minden más cselekedet teljesebb étetén azt azon törekszik, hogy aranyat aranyra halmozva folyton a legostobabb önzéssel egyjűtse a kincseket s gazdasága fölülmúljon mindenki a városban s ha meghal, vagyontát tisztán gyermekeinek hagyja. Az ilyen ember nem gondol sem Istenre sem társadalomra, sem közjótékonyágra, sem lelki üdvösségére, hanem csak a saját „én” jéré magának és fájának fontantársára.

De mit mondjunk azokra az ostoba, szivtelen, hibás agyúszerezrel bíró egynekre, egész életükön át dolgoznak és fáradoznak, éheznek és kuporognak, nagy vagyont gyűjtnek kinek családjuk sínes, ugyszólván egyedül állanak a világon s haláluk után felbontják a testamentumot, abból

a bámészködő társadalom csak hallgatja, hogy x vagy y egész vagyonát erre vagy arra a gazdag emberre vagy valamelyik jó messze ágbeli rokonzára — kit soha sem ismert — hagyta.

Ezek az igazi „nevető örökösök” pedig bu nélkül élvezik, eldörbölöznek a könnyen szerzett vagyis jobban mondva rájuk cseppent vagyont.

A társadalom pedig a cifra temetés után elfelejti, hogy valaha létezett kikacagója, ostobának vagy rozslékűnek nevezte, akinek sem fogalma, sem érzéke nem volt a lelekdívósság, sziv-nemesesség sugallta kötelesség teljesítésére.

Gyakran olvassuk az újságok, hogy valaki meghalt és nagy vagyonát halálából egy gazdag főúrra vagy főpapra hagyta. Mindenki — még talán az örökös is — el fog mosolyogni ennek az olvasásán s magában azt gondolja: „milyen ostoba egy fráter lehet az”. Mert a telt nem lehet egyéb, mint az agy rendellenességének vagy a „hála” félreértésének kifolyása. Az Istenesség tartozott az halálával, hogy őt öregge, gazdaggá tette s halálját legjobban úgy fejezte volna ki, ha szégyenkről és árvákról, tudományról és nemzetről nem felejtkezett volna meg hanem vagyonyának legalább egy részecskejét jótékony célra hagyta volna.

Ha így gondolkodnának a nagy vagyonnal bírók, akkor az a leghatásosabb társadalmi eszköz volna a kommunizisták és szocialisták azon tanainak terjesztését meggátolni, hogy egyáltalán el kell törölni az örökjót.

Azt fogja kérdezni a tisztelt olvasó, hogy nem-e gyengédtelesség, tapintatlanság az öreg jó barátot, az öreg nagybácsit, vagy szülőket agg napjaikban figyelmeztetni, hogy hagyjanak valamit jótékony célra vagyonyukból? Erre az a válaszom, hogy mindenképp megjön az ideje s vannak alkalmai, amikor nem tapintatlanság. — Természetes, hogy a jó barát, a rokon, a gyermek önmagával elhittől, hogy az tapintatlan dolog, mert ha lelkükbe olvasnánk, azt látjuk, hogy ott inkább nagy a felelem, hogy az „öreg” még valami „nagy boldogot” talál csinálni s a nagy vagyont nem rájuk, de valami közéletre fogja hagyományozni s ők legalább részben elesnek az örökösöktől.

Oh, edes embertársaim, kik mindennap közelebb álltok a sírhoz, a mig idő van, gondoljátok meg, hogy minden hiúság a földön, csak az nem, ha szegény embertársaitok nyomorán enyhítettek. Nem olyan nagy baj, ha gyermekünk, családunk pár forinttal kevesebbet fog örökölni, de mennyi áldás fog szállani elméletekre, ha az ország, melyben laktok, a nemzet, a hol éltek, a község, ahol tetemétek nyugodni fognak, részesei gondoskodásokban s jótékony intézeteiket pár forinttal gyarapítjátok.

Leikiussim — irástudó emberek tanítókat, papokat, ügyvédek, körjegyzőket és főleg humanus körjegyzőket — mert ők írják meg köztanadmas szerint a végrendeletek 99 százalékát — gondoljatok az emberiségre és alkalmazottan figyelmeztessetek szepen, gyengélően (lehet az kérdésekkel körülírva, tapintatosan megtenni) hogy a végrendelek emlékeztessenek meg városuk jótékony intézeteitől is!

Nem ok nélkül írom e cikkeket. Hány megszagdag ember halt már meg városunkban és vidéken

gényűre — ha szíves akar lenni! ott tanítják a cözöglingeket!

A fiatal ember rimázkodott; de az öreg kéréseket nem maradt.

— Bizony majd cözögling-ekkel traktálom a publikumot, a többinek sem tudom enni adni, még az kéne, hogy szaporítsam a bandát!

— De kérem alásán!

— Nem kell, érte, nem kell, hordja el magát! — Rivalt rá az öreg s mint a ki nem hajlandó tovább tárgyalni, ragyított nagy tajték pipájára, lesve a jegyvasárló publikumot; azok csak bizony nem jövének.

A szegény cözögling-elélt ijedten vult felre sóváron pislogva be az állás kapuján a pirosító kortinára, a mely azt a megnyugodtat takarja el, a hova ő ime be nem juthat soha!

Odabent megszállt a csengetés, kezdődik a 2-ik felvonás, azaz kezdődött volna, de a helyett kirohan az állásból a sugó, színházszolgá és titkár egy személyben.

— Baj van, direktor ur! üvöltöztentőri hangon — nem tudjuk kezdeni a felvonást. Vargányi ur, a kinek a káplárt kellene játszania, részeg mint a csap, sprecczal sem bírjuk felállítani, ott alszik a szinpad alatt.

— Tyű az áldóját! pattan fel az öreg.

— Mondja meg neki, hogy el van csapva. . . Épen hatodszor csapom el a gazembert!

— Jó jó, de most mit csináljunk?

— Mással kell játszani a káplárt!

— Lehetsélen, mindenki el van foglalva, Rétháti két szerepet játszik, Mikefi hármát, Lengéiné egy paraszt leányt az első és egy muzikus-zigányt a harmadik felvonásban; magam a zsidót a sugolyukból mondom el, mintha a boltból be-szélnek.

— Hát hagyják ki a darabot az a káplárt!

s ugyan tessék mondani, hogy szegény gyermekekre, jótékony négyestestletünkre, pénz nélkül tengődő tuzolto-egyesületünkre stb. hány hagyott már egy garast is? Viszont pedig hány jómódú gazdag ember kapott örökséget, kiknek eszébe sem jutott abból jótékony célra is juttatni valamit.

A szegény népből hálá Istent, még meg van a ragaszkodás hitehez s legalább templom- vagy mise alapítványokat tesz, mi által az emberiség erkölcsi és vallási erőlete emelkedik, mire azután minden vallásfelekezeten még nagyobb szükség lesz, de az az abuzust megint nem helyes lehet, hogy sokan vagyonyukat különségekre, pl. színből szebb drága és cifra kőkeresztekre, pompás síremlékre, fenyés és költséges temetésre hagyományozzák! — Mennyivel kevesebb volna Istennek az, ha azt a vagyont inkább a községében a szegény tanítókat és hitoktatókat fizetésének emelésére, iskolák alapítására, tanszerek beszerzésére hagyják.

Nyugat művelt nemzeti százérezeket örökölnék évenként elhalt fiaikról. Tudományos intézetek, hazafias ligák, korházak lelencházak, szegények, árvák és iskolásgyermekek alapítványi évenként gyarapodnak, mennyivel nagyobb szükségé volna a mi kis magyar nemzetünknek, hogy saját fiai, megszagdag birtokosai, főurai és főpapjai a tulvilági üdvösségre és boldogságra is gondolnának s áthatva az emberiséget isteni szikrájától, vagyonyukból juttatnának igazán szükségé és fontos közjótékonyágra is.

Csakis azoknak emléke marad meg a jó emberek szivében, őket fogja áldani az utókor, mert áldoztak a hazá, az emberiség oltárára.

Gyuljon lángra az igazi jótékonyág szikrája, ha az élet gyöngye megcsillaga kialvó felben van. Por és hamuá lesz minden ember, ha a sziv megszűnik dobogni; megszűnik körülötte az a kis negyesgöletes sír, de ragyogó lánggal fog a jótékonyág szelleme bevilágítani a késő utókor jóvendő századaiba. DR SZÉKELY ALBERT.

Színészeti.

Jáni János színigazgató színtársulata folyó hó 17-én kezdte meg előadásait városunkban. — Általában annyit máris megjegyezhetünk, hogy a társulat határozottan több érdekűdést érdemel, előadásai mind öszevágók s szerepmentűs nem igen fordul elő.

Néhány igen intelligens, tehetséges tag van a társulatban s játéku igazi élvezetet nyújt.

Eddig kiváltak: *Szeles József, Szécsényi Teréz*, ki első perczolt megnyerte a közönség rokonszenvét, *Albínsé Muri* kellemesen egyik kedvencz művésznője a közönségnek. *Hudya József, Szécsényi Jenő, Albísi László, Kövössi Bertalan* figyelemre méltó valók. Élénk temperamentummal bír *Kőrösi Václav*, fejlődő, de szép reményekre jogosító tehetség *Köcsi Ilonka, Frank Lenke* nyelvezetében is pártalan Kár, hogy *Jáni János* igazgató nagyobb szerepekre nem vállalkozik, pedig rövid megelégedési a szinpadon intelligens színész engednek sejtjeni. A társulat többi tagjai is megállják helyüket. — Előadásai sorozatát a „Három

— Lehetetlen! — replikazik a sok hivatalu egyén — azon fordul meg a darab.

A gyér közönség zugolódni kezdett odabenn, a helyzet válságosá lett.

— Hopp! megvan! — kiáltja a direktor, itt a cözögling! Fogja meg azt a fiút, vigye be, az fogja játszani a káplárt!

A tótumfak gondolkodás nélkül mint a hiba csapott rá a busan bámészködő cözöglingre, nyakon csipste és kérelhetetlenül burcolta befelé a szinpadjába, hothott is a művészet öltözöje volt.

Meg van mentve a hazá! — foházködök Szécsényi M. hály és szivta tovább öblös pipáját és zsidta magában a publikumot, mely nem pártolja kellően az igazi művészetet.

A cözögling pedig odabent irtoztató torturáknak vála kitéve.

Ijesztő alakok lerávoztalgálták a gunyáját, felöltöztették szép porra husár ruhába. ékteleen bajuzt pingáltak az óra alá, a nélkül, hogy szohos juthatott volna; fejbé csapták a nehéz csákót, csak egy könyezteté bels mind a két szemé.

Készen volt a káplár.

Mehetünk itt a káplárt! — ordított a rendező ur!

Csak ebben a perczben vette észre a boldogtalan, helyzetének borzasztó voltát, csak nem sírva fakadt.

— De hát az Istenért mit fogok én mondani — rimázkodott kétségbeesetten — hiszen azt sem tudom, hogy én vagyok-e vagy leány.

Csengették a felvonáshoz. — No féljen semmit barátom, csak figyeljen reá, felsugom én magának még azt is, a mit mondania kell; azt is, a mit tonnie kell. Csak jól vigyázzon reám! biztatja a sugó és azzal elült a sötét szinpad alá; a remegő cözöglinget pedig burcoltálk irtalmatlanul a szinpadra, a melyet a szegény én eddig csak álmaiban látott ilyen nagyon közelről.

testor* Herceg Ferencz kiváló vigjátékával kezdtek meg. Az egész előadás teljesen kielégítő volt. Széles a borkereskedő szerepében vált ki. Szigetiné (Róza) egész megjelenésével, de különösen megnyerő drámai játékaival tetszést aratott. Alibisi mint Rátky már az első előadásban bebizonyította, hogy a társulatnak egyik kiválóbb művésze. Alibisné igen csinos alak a biztos, öntudatos játékkal bír. Lizát nagyon ügyesen személyesítette. Hajdu a lengyel nemes szerepében sok derűtséget keltett. Szigeti Jenő, Jáni János, Kőrösy Bertalan megállták helyüket.

Nov. 18-án „Csillagbhúlás” Rátkey László népszimvű került színe. Első sorban László kelt megemlítésnek: a feltékeny férfi szerepében igen jó volt. Szigetiné szépen énekel és játszott. Alibisi és Alibisné pompás szivódó meg kibékülő házaspár volt a mindkettő szép hangnak van birtokában, kettőjük igen sikerült. Kőrösy Valér elemeiben volt a naiv unoka szerepében alkalma nyílt ügyességét bemutatni. Frank Lenke a nyelven magyar asszonyok pompás személyesítője. Hajdu Emilia az önéletrajzi rut vén leány volt, de figyelemre méltó világot tanusított.

Nov. 20-án Karczag Vilmos drámája a „Leomondás” igen jó előadásban került színe s a darab új tartalmánál, mint az előadásnál fogva határozottan nagyobb érdeklődést érdemelt. Csakugyan a játszóknak mindegyike egész művészetét vetette latba, hogy a darab sikerüljön s csakugyan minden arcon a megilletődés nyomai látszóttak. Széles (Korolán gróf) és Szigetiné (Iren) sok megérdemelt tapost kaptak tovább Alibisi mint Géza, Hajdu József (Boldizsár báró), Frank Lenke a báróné szerepében kiváló alakítás nyújtottak. Kőrösy Valér (Thekla) élénken játszott. Igen csinos volt Hajduné Emilia elegáns, kellemes alak, szép arccsal, de kissé monoton játékkal. Szigeti (titkár), Kőrösy (Tuba gróf) jók voltak.

Nov. 21-én Kövessy Albert életképe „Sanjaro Vendel” került színe, a czimszerében Hajdu József, ki mindvégig óriási derűtséget keltett jelentős mondatai s ügyes maszkirozásával. A kalbász utáni sópánkodásit néhány koszoru kabasz és egy kis szivósítóval mérsékelt néhány helybeli jókedvű fiatal ur. Kőrösy játéka és kupléi, meg perleködő oldalbordaia Frank Lenke csak emeltek az amegy is nagyon vidám hangulatot. Szigetiné Teréz, Kócsi Ilonka, Kőrösy Valér jól játszóttak s Hajduné Emilia csakugyan hivatásosnak látszik lenni fiatalasága s csinosasága daczára a vén leány szerepre, mert ott elemeiben van, Alibisné Mari pakos szerepében igen herczig volt s különösen eljászott s énekel kupléiben sikkesen forgóldott a színpadon, többször megtapsolták Alibisi az iparlovag szerepében ügyeskedett. Szigeti Jenő és Széles József mint mindig, ugy most is kiváltak.

Nov. 22-én Rákosi Jenő „Éjjel az erdőn” népszimvű adatott elő. Széles a búszke paraszot jellemzésében alakította. Intelligens játékaival még a kis szerep daczára is kitünt Jáni János színgizagató. Nagyobb szerepben szeretnők ót látni, hogy gyönyörködhethetünk művészetében. Szigetiné szemrevéltó derék parasztlánya volt, Alibisné az

Börtönt ábrázol a jelenetben a színpad, ahol a bakancsosló lett huszár, va elárva, a padlón egy kard hever.

A káplárnak be kell lépni és katonásan ráírva a huszárra:
— Vegye fel a kardot!

Szegény özöglingnek szédült a feje a mint a markos díszítőkilködöste a nyílt színpadra a lámpák első cöknekem husra esett ijedében, úgy megbötlött vagy kétség, de nagyobb baja nem történt.

— Na, ide figyeljen, — hangzik fel a sugó lyukból sri hangon.
— Na féljen semmit! — Ez a birtakós félig meddig talpra állította a fiut, meglátta a sugó tükös ábrázalát és erősen rámeresztette mind a két szemét.

Eddig jól ment minden. A sugó föléért csinálva kezével a szája elé, értelmesen sugta fel:
— Vegye fel a kardot! A özögling azt híven hogy ez instrukció, szépen odalépett és felvette a kardot.

— Tegye le, tegye le — sietett kiabálni a sugó. A fiu megjárdt s hirtelen letette.

— Na, ide vigyázzon — kezdte újra a sugó — vegye fel a kardot!

A szegény fiu mit tehetett, egyebet ismét felvette a gyertyt.

— Jaj tegye le, tegye le szamar! — toporzékolt a sugó.

A özögling ijedten letette, de már akkor forgott vele a világ és káposztafejeknek nézte az eldött vinyorogó nagyérdemű megkúnt fejét. A huszárt játszó színész kacagó górcökben kénytelen volt hátra fordítani; káplár uran tipegett-toppogott és bizonyára kiszaladt volna a dícső-ög dezkáiról, ha látta volna merre van az ajtó. Szemeit csak a sugó hangja bírta magához.

— Vigyázzon szerencsétlen, mert hozzá ágom azt a sugó házat! Nem hallja? vegye fel a kardot.

A szegény fiu kitört az izdadás.

okos kis Málit elragadóan alakította. Úgyesen pergő nyelvecskéje, otthonos, biztos modulatai sokszor az est központjává tettek. A Máriához könyörgő énekeivel tapost nyert. Középhangjai különösen telt cséggesséel bírnak, melyek megfélemlítő kiseret mellett mindenestre jobban érvényre jutbátának. A karmesterben ugyan megvan a kellő jóakarát és tehetség, hanem eszárást harmoniummal kísérni nem épen mindennapi dolog. Majd ezen is segítve lesz mint halljuk Alibisi (Marci) jól festett, játéka a töle megszokott értelmes, öntudatos alakítás volt Szigeti Jenő ez alkalommal mint énekes is bemutatkozott és egészséges, kellemes hangon adott elő népdalokat Hajas Gábor Kőrösy Bertalan adta egy kissé tulságzótt komikummal. Frank Lenke most sem maradt hátra. Hajdu József minden szerepkörben otthon van. De otthon volt a vén asszony szerepében Hajduné Emilia is. A kis Kócsi Ilonka is hozzájárult ügyekzetével a darab sikeréhez. Hanem ezen darabonl vettük először észre, hogy nem egészen ment a szerep, itt-ott egy kissé döcögött.

Az e heti műsor a következő: Holnap hétfőn „Bolondok háza” bohózat Laufsól. Kedden „Lengyel zsidó” című Chatríantól. Szerdán „Csikós” népszimvű Szigligetiól. Csütörtökön „Tüzekek gyakorlaton” francia bohózat. Pénteken szünet. Szombaton öv. Nagy Mihályné 40 éves jubileummal „Vereshaju” népszimvű Lukácsiól. Vasárnap „Az új honpolgár” vagy „Virág Toncsi és Goldstein Száni polgári házassága” énekes életkép Kövessyó. — A jövő szombati jubileum előadása — melyre már előzőleg kikerült olvasónk tömeges látogatását — a színtársulat a következő színi jelentést bocsátotta ki:

„Mély tisztelettel van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, egyszerűsind felkérni, miszerint szerette pályatársunk öv Nagy Mihályné színi működésének 40-ik évfordulóját f. év december 1-én büszkük el végleg a színpadonl mely alkalommal színe kerül Lukács Sándor nagybátyján eredeti 3 felvonásos népszimvű „Vereshaju”.

Nagyerdemű közönség!

Szeretett pályatársunk ez alkalommal örök isten hozzádótt mond a színi pályának, melynek 40 hosszú éveken keresztül fáradsáttalan, ügybuzgó papnője és igazgatónője volt; most már, midőn az évek sulyai 62 év vállaira nehezettek, fájó szívvel ugyan, de mégis a nyugalom magányába helyezterítik azt a pályáját melyen szerető színművésznő, amely lelkek és szellemének meglévelel eszét az a tized, melyet a magyar kulturának ezéltől több mint egy századdal gyujtottak meg a magyar irodalom feñköl lelkü apostolai.

Kötelességünköl kifolyólag ünneppé várszóljuk a megváltást. Felkerjük a n. é. közönséget, hogy ezen ünnepeles előadásban résztvenni kegyeskedjenek; tegyék velünk együtt azt lehetővé, hogy 40 éves rögös, küzdelmes pályájának határfájánál a részvét meglévelel bearayozva lássa és érje meg utolsó színpadi utját.

Még egyszer melegen felkérve a n. é. közönség tömeges látogatását ezen ünnepeles előadásra, maradtunk mély tisztelettel: A színtársulat!

Esdeklő szemekkel bámult kintőja felé és vonogatta vállát, mintha mondaná: hiszen már felvettem vagy kétszer!

A sugó dühösen ráírvált: vegye fel a kardot! A szegény özögling végre is rászánta magát és felvette harmadszor is.

Lett erre óriási kacagás; a színpalához gyűlt színészek valamennyien rákédtek a piszegegát a sugóval együtt: tegye le, tegye le!

Hát szegény megint csak letette.

Alig volt az ominózs kard a földön, újra ha holla a vést jósb hangokát: „Vegye fel a kardot, tegye le a kardot!”

Szegény fiu hol felvette, hol letette, már a mint sugták neki.

A közönség kacagott mintha csiklandoztak volna.

Végre is eszébe jutott valakinek és bekialtotta a kétségbeesett özöglingnek, hogy:

— Mondani kell azt, hogy vegye fel a kardot! Igen ám, ha beszélni bír volna!

Kinyitotta szegény kétszer is a száját, de bizony abból fogvagyozásánál egyéb hang nem hallatszótt!

— Beszéljen szerencsétlen vagy megesezen — rivált rá a sugó. Ez hatott.

A szegény özögling úgy megjárdt, hogy ijedtében kivárgta magát!

Ember feletti erővel oda lépett a röhögő huszár elé és ráírvált:
— Nem látja, miéda teszem-veszem azt a kardot? Miért rem veszi fel hát kend azt a kardot? Óriási taps, általános konsternáció.
A becület meg volt mentve.
Szegedi azonnal kinevezte valóságos özöglingnek, persze fizetés nélkül.
Jó színész lett belőle!
Megmondhatnám a nevét is, de hátha öök is ismerik, talán restelné a dolgot!

Hírek és különfélek.

— **Felhívás!** Az első hó leestével beállnak a hideg idők is. Annak, ki meleg ruhával védekezhetik ellene, nem sok gondot okoz ez. Van a muroszbombati kisdéledővónának nagyszámú növendéke közzt igen sok, a kikre nagyon ráférne egy kis ruhának. Az egylet választmánya, mint mindig, ugy ez idén is egy kis karácsonfat szándékozik a gyermekeknek állítani, mely alkalommal a szegénysorusó növendékek meglel ruhazzal láttának el. Közéledvén a karácsony, azon kérelemmel fordul a választmány Muroszbombat nemesen érző közönségéhez, hogy akár pénz, akár ruhánakem vagy egyéb adományait, sziveskedjenek vagy főt. Gáspár Ferencz plebánus urhoz, vagy az óvoda helyiségébe küldeni. Viselt ruhácskák, cipők, kőtenyek, is igen szivesen fogadtának. Az adományok nyilvánosan nyugtáztatnak. *A választmány.*

— **Gróf Baththyai Zsigmond ó méltósága** Nyitra megyei birtokán Vág-Selyén nagy vadászatot rendezett, melyen közéletünk előklőseége közzl töl ben jelen volt. Többek közzt a házioron kívül gróf Csáky Albin volt közoktatásügyi miniszter, Josipovic horvát miniszter, gróf ifj. Baththyai Zsigmond Csendlakról, gróf Csáky Vidor, Almásy Géza, Szolnoky főispán, Pfeiffer osztálytanácsos, gróf Balza József Az eredmény igen fényes volt. A nap alatt löttek: 252 drb facsánt, 42 foglyot, 95 mezei nyulat, 73 teugeri nyulat, 1 szalonkát, 2 baglyot, összesen 495 darabot. A nyul vadászatok decemberben tartatnak meg. **O.**

— **Közönségtnyilvánítás.** Fogadják mindazok, kik egyetlen fiunk, László, temetésén részt vettek s ez által fájalmunkat enyhítettek — hálas köszönetünk

Muroszbombat, 1894. november 22.
Hunyady Sándor és jeje.

— **Éjjeli tyukászok.** Siftár István és Skrabán Mátyás stírházi lakóoktól még m. hó vége felé vagy 30 darab tyukot loptak el. A helybeli csendőség hosszabb nyomozás után megtalálta az éjjeli tyukászokat Kakas Ferencz (Hauko) hűdegúti cigány színyében, ki neuregen jött haza Kanizsáról többi társaitól, hol két évig elmedkedt egy régebbi elkövetett bűne felett. — Másik társa volt Bokán Andras, foglalkozására nézve tyukász. A cigány már be is van fogva s törődemesen beismerie a bűntettet, sőt a csendöröknek el is mutogatta, hogy hol s hogyan loptak el a tyukokat. Társait, az igazi tyukászt pedig most keresi a csendőség.

— **Differenz-gyógyszerum.** Dr. Geiger Vilmos muroszbombati kórorvos szabadságutjáról a napokban hazatért, néhány adag szerumot hozott magával. — Ujabban a beszerzési költségekhez Sinkovich Elek szb. jogyakornok ur Muroszbombatból és Bakó János tanító ur Sűrűházról 1-1 frttal járult. Fogadják érte a gyűjtők köszönetét.

— **Tolvajlás.** Csernyák Alajos főpönczér Raffel János szarvaslaki korcmárosnál több ízben észrevette, hogy zart ládjába valaki bejárás és onnan 10-20 forintomként már mintegy 100 forint körül elloptott a felsőlendvai csendőség a tettest Drinovcz Matild nagy-bajomi születésű szobaleány színyében, ki eddig Raffelnél szolgáltat — kinyomozta s a nála előtalált 53 forint készpénzt nagy mennyiségű ruhaneművel, a mit a loptott pénzen vásárolt be, a helybeli kir. járásbírósnak adta át.

— **Nadrágotolvaj.** Kúcsán György tőkerezturni lakó és a hó 10-én Battyán közszében tartott országos vásáron Vratrics Iván muroszbombati lakó sátrából egy nadrágot loptott el, a mit birtokában fel is találtak. Tettest nadrágotl együtt átadtak a muroszbombati kir. járásbírósnak.

— **Huszezer magyarral kevesebb.** Ennyivel vándoroltak ki az idén Magyarországból, nagyobbrészt a felvidékről és a Dunánulról Amerikába, mint azt New-Yorkból, hol az érkezőket nyílvantartják, jelentik. Ennyivel tehát megapadt az idén Magyarország népe. A kivándorlók e nagy számából itélve, az ember azt híhetné, hogy Amerikában minden magyart egy-egy aranybányával várnak: holott a valóságban így áll a dolog, hogy amerikai ravasz ügynökök egyszerűen baleknek néznek minden kívándorlót; rögtön a megérkezéskor lefűleik és ragaszkoznak hozzája, míg pénze tart. Ha aztán a kivándorló pénze elfogyott, a ra-

Árverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. járásbíróóság mint telek-könyvi hatóság közzihírte, hogy a délmagyarországi lakóközösség részvételével végrehajtották a Muraszombati és négy szül. Kovács Judit végrendeletét szentvedői elleni 150 ft értékű végrendeletét és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szombathelyi kir. törvényszék (a muraszombati kir. járásbíróóság) területén lévő Vallemér község határában f. k. v. v. eleméri 36-ik számú tjk. b. n. A. I. 17 152. 249. 675. 765. 765. h. szám alatt foglalt ingatlanokból végrehajtott szentvedői Simon Danielt illető fél részre 128 forintban, a eleméri 118-ik számú tjk. b. n. A. I. 91. 161. 172. 181. 267. hr. 8. háza, alatt foglalt végrehajtott szentvedői Simon Danielt és nejt szül. Kovács Judithot illető ingatlanokra 356 forintban, a eleméri 127-ik számú tjk. b. n. 280 h. szám alatt foglalt végrehajtott szentvedői Simon Danielt és nejt szül. Kovács Judithot illető és Simon Imréné szül. Makovecz Katalint 1/2-ed részben illető ingatlanra ezen ingatlanok az 1881. évi LX. t. c. 155. § alapján egészben leendő eltervezése mellett 128 forintban ezenem megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fenn bő megjelölt ingatlanok az 1894. évi december hó 3. napjának délelőtti 10 órákor Velemér községben a községbíró házában megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási áron alól is eladhatók fogtak.

Árverési szándékok tartoznak az ingatlanok becslésárán 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árbiárral számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékpénz értékpapirokban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyesztéséről kiállított szabályszerű elismerényt a szolgáltatni.

Kelt a muraszombati kir. járásbíróóság, mint tekkvi hatóságnál, 1894. évi szeptember 10.

MÁLYSZER, albiró.

„Vasmegeyei naptár“
1895-re

november hó végén fog megjelenni. Ez egyetlen hézagpótló kézikönyv magában foglalja a rendes naptári részen kívül az egész megye cím- és névtárát, hatóságait és hivatalait, miért is nélkülözhetetlen segítségkedve minden ügyvednek, köz- és közigyűzőnek, lelkeseknek, tanítóknak s egyáltalán mindazoknak, kik a hatóságokkal érintkezni szoktak. Ezenkívül magában foglal egy „Gazdasági naptárt“ és mintegy 5 ivre terjedő szépirodalmi részt is.

A naptár ára, dacára gazdag tartalmának csak 30 kr., postai kifizéselt 35 kr., mely összeg előleges bekládése n e l l e t bérmentve vagy kívánatra utánvértel küldetik

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedő és a kiadó

Gabriel Ágoston,
könyvnyomdász
Szombathelyen.

gazskodás is elfogy, s a kivándorló végtelen nyomorba süllyed. Mesés jövedelmekről szó sincs, sőt munkát is néha nagyon nehezen kapnak a kivándorlók, mert megbízhatósaáguk iránt kételkednek Amerikában.

Légberepítést építet. A Grác-tól fél óra járára fekvő Friedbergben hatalmas robbanással légberepült a polgármester nemrég fölépült lakóháza. Az épületben, melyben még nem jaktott senki, nagymennyiségű lőpor volt elhelyezve. Azt hiszik, hogy a vándorizágyók törtek be a házba és azok gyújtották meg, az ott fálmalozott puskaport. Ember-életben szerencsére nem esett kár.

Halalozási statisztika. A vármegye területén az 1894. év III. negyedében elhalt 2075 egyén és pedig 1063 férfi és 1012 nő, 247-tel kevesebb, mint az előző negyedben. Ezek közül nem orvosoltatott 7 éven aluli 135, 7 éven felüli pedig 412. Egy kicsit nagy e szám. Az elhaltak közül 24 erőszakos halállal mult ki, halva találtatott és születtet 10. Hullaszállítás e negyedben 12 volt.

Főtulvasás a difteritisz-egység-szerumról. Pozsonyban az orvosok és természetvizsgálók egyesülete népszerű tudományos esztétli rendezett a városháza nagytermében Pávai Vajna Gábor dr. kórházi főorvos „A difteritisz és ennek orvoslása“ cimmal nagyérdemű előadást tartott a szerum alkalmazásáról. A terem egészen megtelt előkelő közönséggel, mely a tudós orvos fejtegetéseit végül zajosan megjelente.

Hírek Zalából. Zalamegye közigazgatási biz. gyűlésén a gyűjötti szerum beszerzése ügyében megkegy gyűlést rendeltek el. — Október hóban 941 981 frt adó folyt be. — Kesztely város képviselőtestülete az ottani felső leányiskolának áll. polgári leányiskolává leendő átalakításáról folyamodott a közoktatási miniszteriumhoz. — Csáktornyaán az ipariszkolai biz. elnökévé Ziegler Kálmán választották meg. — Ugyanott Szinkovits Ferenc elemi és polg. iskolai tanító 52 éves korában meghalt. — Zala-Csányban csendőrörsöt állítottak fel. — A nagy-kiszáti és zalamegyei közokirólának felügyelő bizottságát a megye megválasztotta.

Vegyes rövid hírek.

A megyéből. A királyi őfelsége Gaiger Miklós szent-gothárdi aljárásbíró a szombathelyi kir. törvényszékhez bíróvá nevezte ki. — A jövő 1895 évi március hó 1-től 61 darab kincstári ló lesz eltartásra ki-dandó. A kivenni szándékozók vagyoni bizonyítvány be-csatolása mellett szoval és irá-ban jelentkeznek a szombathelyi, zezredpar-noknagáknál — Berotopóczy tábori püspök a közeli het-köb-n Kősegre érkezik, hogy az ottani katonai al-ráiskola ünnednének a bérnálás szentéget ki-szolgálta. — Szörnyű baleset érte Petrikla Ferenc körmendi hercegi főördészt. Tőlött feyverrel haladván a parkban, az véletlenl el-ült és a lövés egész balkarját ő-szétépte. — Sebanics Ignác széchényiati lakos vezetéknevét „Rózsa“-ra kért átváltotatni.

A hazából. Emlékezete hozzuk, hogy a f. év végeig lesz forgalomban az 1 frtos államiigony, továbbá a 20 kros ezüst és 4 kros rézép. — Az egyetemi kórház-egyetel e hó 16-án tartotta évi közgyűlést az új városház közgyűlést termében Szápary Pal gróf nyoklelte alatt. Szápary Pal pf. bejelentte, hogy szaz frt adományoz az egyetemenek. — László Ormós Zsigmond volt temesmegyei főispán 17-én délben a budapesti Schwarzer-féle intézetben agyszélhűdésben meghalt. A holttestét Temesvárra vitték.

A külföldről. Háromszáz millió cigarettát gyártottak Cuba szigetén a mult esztendőben. Ebből negyven milliót magában Cuba szigetén fogyasztottak el, 118 milliót exportáltak az észak-amerikai egyesült államokba, 142 milliót pedig más országokba. Cuba szigetének legutolsó évi dohánytermelést több mint 30 millió forintra b-csülék. — Chicagóban egy 60 láb magas acézből készült kémény b-dőlése folytán, melyt a vihar döntött le 125 ember súlyosan megsebesült. Az illető kémény az egyetemi klubépüthöz tartozott és lezuhantában Handy milliomos házára esett, melynek födelét keresztüllötte. A s-besültek közül maga Handy a leg súlyosabb sérüléseket szenvedte.

Irodalom.

— A „Vasmegeyei Naptár“ 1895-re november végén fogja elhagyni a sajtót. A naptári és mintegy 5 ivre terjedő szépirodalmi részen kívül tartalmazni fogja a megyében levő összes egyházi-, állami-, megyei- és katonai hatóságok, tan- és pénztámszék-ek, egyleteket stb. Ezenkívül egy „Gazdasági naptárt“, valamint a közigyűzőségeket azon községek fálntatásával, melyekhez tartozik. E kiáltó tartalmánál fogva nélkülözhetetlen kézikönyvül fog szolgálni ügyved-

nek, közigyűzők, orvosnak, közigyűzők, lel-készeknek, egyáltalán mindazoknak, kik a hatóságokkal érintkezni szoktak. Ára 30 kr. postai kifizéselt 35 kr. Megrendelhető Gabriel Á. könyvnyomdájában, Szombathelyen.

„Zental Közlöny“ röpirat az új helygyűjtrényről cím alatt dr. Hajdu Dezső tollalából actualis füzet látott n-pyilgató az Athenaeum kiadásában. Az új sommas eljárással egyidejűleg életbeleptt-ott új helygyűjtrény beható kritikai ismertetésen kívül tartalmazza a füzet a reform következtében szükségesé vált új helygyűjtréki táblázatokat egy a határozatok, mint a feltevésekre vonatkozólag. A reform által felidézett irodalmi munkásság alig hozott praktikusabb, hasznavehetőbb művet a felszínre, a melynek égető szükségességeit jogászkörökben mindenfelé hangoztaták. A röpirat a törvény intézkedéseit azedi össze, csoportokba magyarázza, mindenfelől kifejtve a régi és új helygyűjtrény meg-feloldó intézkedése közötti különbséget, ki-melni egyszerűségeit az újnak széleskörűsége, illetve hit-nyerését. Az érdekeltek köröknek nagy szolgáltatása lesz ez a hézagpótló röpirat, mely az Ath-naeummal, valamint bármely hazai könyvkereskedésben 40 kr-ért kapható.

— Az újvi száma a „Képes Csaldí Lapok“-nak ez érben is, mint az előzőkben, gazdag szepirodalmi, ismeretterjesztő és szórakoztató tartalommal fog megjelenni. E számban vezni kezdetét az általánosan kedvelt és terjedő írónőnek, Beniczky Bajza L-nkének egy életlét végig érdeklőző regénye „Házmur és Tarsa“ cimmal. Ezenkívül közlve lesz Murai Karoly kedvelt humorista „B-lle fordított közp“ című elbeszélése. Az újvi szám tehát élénk bizonyítéka lesz annak, hogy a „Képes Csaldí Lapok“ szerkesztősége lépést tart a korral és főtörekvése mindenha, hogy előzeteknek mind-n réteget ki-élegetse. A „Képes Csaldí Lapok“ előfizetési ára egész évre 6 frt; félve 3 frt; negyedévre 1 frt 50 kr. Mutatványszámoknál ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal. Budapest, V., Vadász-utca 14. sz., saját házában.

Szüllők és nevelők könyve, kalauz a gyermeknevelés részére, írta Haug Lóó. E művet a szüllők és nevelők katekizmusának lehetne nevezni, mert a katekizmus igazságára, mint alapra fektetve patriarhális egyszerűséggel, profétai buzgósággal tárgyalja a nevelés mindazon szabályait, melyek által a gyermeket becsületes, jellemes emberré lehet nevelni. Ára füzte 40 kr. Kötve 50 kr. Kapható Reizer Janos könyvkereskedésben, Szatmáron (vagy kivételesen szerzőnél, Nagy-Majlányi plebánia).

A nap és éj hossza.

Novbr	A nap		A hold	
	kel	nyug azik	kel	nyug azik
25.	6.42	4.13	3.01	4.24
26.	6.44	4.12	3.21	5.43
27.	6.46	4.11	3.39	7.06
28.	6.47	4.10	4.20	8.31
29.	6.49	4.8	5.08	9.52
30.	6.49	4.8	6.10	10.57
1.	6.51	4.7	7.36	12.0

Piaci árak:

Buza	5.60	5.70
Árpa	5.	6.
Rozs	4.60	4.76
Zab	5.30	5.40
Hajdina	5.	5.20
Lemmag	9.	10.
Kukorica	—	5.50
Nöles	—	5.

Nyilttér.

E rovat alatt közöltekért nem felelős a szerk.

Selyem-hamisítvány. Egészítük el egy mintát a venari szándékolt selyem selyemjéből a elégetésnél nyomban ősepedődről és csakhamar kialakít, maga után csakolyan plágiumokra hamisítvány; addig a hamisított selyem (mely selyem azin — szalonna — hoz és könnyen török) lassan tovább óg, (mintegy moztatja a festanyagot telítetten tovább ízzanak) és sőt-határa hamisítvány magis selyem, de valódi selyem módjára soha őseped nem pótódrók, csak megcsúsz. Henneberg G. (cs. kir. udv. szál. titó) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítva, postabér- és vámmentesen szívesen küld bármiké is mintákat akár egyes öltönyökre való, akár egész végekre levei valódi selyemvételről. Szajzaga című ett levelekre 12 kros és levelezőlaponkra 5 kros költség ragasztandó. 5

Figyelmeztetés mindenféle parti- és alkalmi-árakra!!!

Csödtömegek és felosztott üzletekből legelőcsőbb bevásárlási forrás — kereskedők és dohány-árusoknak. o

PROBA-ÁRJEJYZÉK:

1 tucsat sima v. faragott
fa szivar- és szivarkasza 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, frt 1.— 1.20.

1 tucsat sima és faragott
valódi tajték és valódi borostyán szivar vagy szivarkaszipka 50, 60, 70, 80

Valódi borostyánok darabonként 1/2 doboz 1/2 doboz 1. — 1.50 2. — 2.50 3. — 4. — 5. —

Különféle pipa- és pipaszárok, dohánytartók és zacskók.

Téli árak, bőr- és faárak

norinbergi és díszmú, mindenféle kékfé, ruhakelmék, játékszerök, selyemkendők, ingek, nyakraválók, fém kirakalva való tárgyak Párisból.

Reudolések készpénzért vagy utánvéttel.

BRAUN E. BUDAPEST.

VI. kerület, Andrassy-ut 21. szám, Petöfi-utca sarkán.

Nyomott Grünbaum Márk gyorsajtóján Muraszombatan.